

ทักษะแบบใดจึงจะอยู่รอดใน 5 ปีข้างหน้า

วารุณี ปริदानนท์

กรรมการ สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ประธานกรรมการวิชาชีพบัญชี ด้านการวางระบบบัญชี สภาวิชาชีพบัญชีฯ

ที่ปรึกษาการกำกับดูแลกิจการ การบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน ESG และ GRC

วันที่ได้รับบทความ: 25 กุมภาพันธ์ 2568 | วันที่แก้ไขบทความ: 4 มีนาคม 2568 | วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 20 มีนาคม 2568

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่สำคัญในโลกทั้งเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น Artificial Intelligence (AI) Internet of Things (IOT) ประชากร ภูมิอากาศ การขยายตัวของเมือง จะทำให้งานและชีวิตของผู้คนเปลี่ยนแปลงอย่างมากแบบนึกไม่ถึง ทุกอย่างจะนำไปสู่โลกแห่งความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งมากขึ้นระหว่างคนและเทคโนโลยี ดังนั้นคนรุ่นใหม่ต้องมีวิธีเปลี่ยนแปลงตัวเองโดยทำให้เกิดการพัฒนาทักษะที่สำคัญทั้ง การใช้ดิจิทัลในการทำงาน การเข้าใจและปฏิบัติให้เกิดความยั่งยืน การมีความสามารถในการใช้ข้อมูล คิดวิเคราะห์อย่างมีประโยชน์ และมีความเป็นผู้นำที่พร้อมรับโอกาสและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว

คำสำคัญ: การเปลี่ยนแปลง ทักษะ เทคโนโลยี

Skills to Survive in 5 Years Ahead

Varunee Pridanonda

Committee of the Federation of Accounting Professions

Chair of the Committee of the Accounting Systemization, the Federation of Accounting Professions

Consultant on corporate governance, risk management, internal audit, ESG and GRC

Received: February 25, 2025 | Revised: March 4, 2025 | Accepted: March 20, 2025

Abstract

Changes around the world including new technology such as artificial Intelligence (AI), Internet of Things (IOT), social, climate, and cities expansion will have a significant impact on work and life. These unexpected changes will lead to a deeper relationship between people and technology. New generations must find ways to develop them into significant skills. Those skills include the use of digital in work, understanding and practicing of sustainability, use of data, analytical thinking, and leadership skills that can take advantage of opportunity and be resilient.

Keywords: Changes, Skills, Technology

ในปี ค.ศ. 2030 หรืออีกประมาณ 5 ปีจากนี้ไป ไม่มีใครอาจคาดเดาได้อย่างแน่นอนว่าโลกนี้จะเป็นอย่างไร แต่สิ่งที่บอกได้อย่างแน่นอน คือการเปลี่ยนแปลงในงานและชีวิตจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และจะเป็นลักษณะแบบที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน การศึกษาจากหลายๆ แห่งต่างเห็นตรงกันว่าเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ทั้งปัญญาประดิษฐ์หรือ Artificial Intelligence (AI) และ Internet of Things (IOT) จะทำให้งานและชีวิตของผู้คนเปลี่ยนแปลงอย่างมากแบบนี้ไม่ถึง ทุกอย่างจะนำไปสู่โลกแห่งความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งระหว่างคนและเทคโนโลยี ดังนั้น คนรุ่นใหม่ควรเรียนรู้ว่าต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองอย่างไร (How) มากกว่าการยึดติดว่าต้องรู้อะไรเฉพาะเรื่อง (What)

นอกจากนี้ รายงาน Future of Jobs Report 2025 โดย World Economic Forum ซึ่งได้สำรวจความเห็นของผู้นำจากองค์กรทั่วโลกมากกว่า 1,000 แห่ง ที่มีคนทำงานรวมกันมากกว่า 14 ล้านคน ครอบคลุม 22 กลุ่มอุตสาหกรรม และ 55 กลุ่มเศรษฐกิจจากทั่วโลก ได้กล่าวว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้โลกและผู้คนต้องเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ๆ จากนี้ไป ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ภูมิเศรษฐศาสตร์ที่ประเทศต่างๆ แข่งขันกันเชิงเศรษฐกิจ ด้านประชากร และด้านสิ่งแวดล้อมที่ต้องการเปลี่ยนแปลงไปสู่โลกสีเขียว เหตุการณ์เหล่านี้ต่างมีผลกระทบต่อตลาดแรงงานในอนาคตเป็นอย่างยิ่ง งานใหม่ที่จะเกิดขึ้นนี้จะเป็งานที่ทําร่วมกันระหว่างคนและเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดผลผลิตและประสิทธิภาพที่พุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเหมือนเลขชี้กำลัง (Exponential Graph) เลยทีเดียว

การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นแทบจะฉับพลันหลังโควิด เพราะคนเรียนรู้ได้ว่าการทํางานนั้นจริง ๆ ทำจากที่ไหนก็ได้ ขอให้เข้าถึงเทคโนโลยี ก็สามารถทํางานได้ เทคโนโลยีต่างๆ จึงเกิดขึ้นอย่างมากมายตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา การรักษาความสามารถในการแข่งขันในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและเศรษฐกิจใหม่นี้ต้องอาศัยกลยุทธ์และแนวปฏิบัติใหม่ๆ ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญต่อเทคโนโลยีในฐานะองค์ประกอบที่สำคัญของธุรกิจ ไม่ใช่เพียงแค่แหล่งที่มาของประสิทธิภาพด้านต้นทุนเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเติมเต็มช่องว่างด้านบุคลากรที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยีในช่วงวิกฤต การใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และความรวดเร็วในการทดลองและสร้างนวัตกรรม เป็นผลให้การใช้ดิจิทัลเป็นส่วนหนึ่งของการกำหนดกลยุทธ์ให้แก่ธุรกิจที่ต้องการเป็นผู้นำ และผู้คนที่ทำงานในอาชีพต่างๆ รวมถึงนักบัญชีด้วย

Mega Trends แห่งการเปลี่ยนแปลง

เมื่อมองไปถึงปี ค.ศ. 2030 จะเห็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่กำลังเกิดขึ้นทั่วโลก ปัจจัยสำคัญที่จะเปลี่ยนโฉมหน้าสังคมโลกมีหลายประการ ประการแรก การเปลี่ยนแปลงทางประชากรศาสตร์จะส่งผลกระทบต่ออย่างมาก โดยเฉพาะในประเทศพัฒนาแล้วที่กำลังเผชิญกับสังคมผู้สูงอายุ ขณะที่หลายประเทศ เช่น แอฟริกา ยังมีประชากรวัยหนุ่มสาวจำนวนมาก ความแตกต่างนี้จะนำไปสู่การเคลื่อนย้ายแรงงานข้ามพรมแดนมากขึ้น

ด้านเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence หรือ AI) จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน โดยจะปฏิวัติทั้งการทำงาน การศึกษา และการใช้ชีวิต ระบบอัตโนมัติจะเข้ามาแทนที่งานประเภทที่ทำซ้ำ ๆ มากขึ้น ทำให้แรงงานต้องพัฒนาทักษะใหม่ๆ โดยเฉพาะทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความรุนแรงขึ้น ส่งผลให้เกิดความพยายามในการทำให้โลกเป็นสีเขียวและเปลี่ยนผ่านไปสู่พลังงานสะอาดอย่างจริงจัง ดังนั้น การพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนจะก้าวหน้าขึ้นมาก และหลายประเทศจะเร่งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การเปลี่ยนแปลงนี้จะสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ในด้านพลังงานสะอาดและเทคโนโลยีสีเขียว

ในด้านเศรษฐกิจ การเติบโตของเศรษฐกิจแบ่งปัน (Sharing Economy) จะมีมากขึ้น ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีบล็อกเชนและสกุลเงินดิจิทัลจะเปลี่ยนโฉมหน้าของระบบการเงินโลก ขณะเดียวกัน ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจอาจทวีความรุนแรงขึ้นหากไม่มีนโยบายที่เหมาะสมในการกระจายความมั่งคั่ง

เมืองต่าง ๆ จะพัฒนาไปสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart Cities) มากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการทรัพยากรและบริการสาธารณะ การอพยพเข้าสู่เมืองจะยังคงดำเนินต่อไป ทำให้เมืองต้องปรับตัวรับมือกับความท้าทายด้านที่อยู่อาศัย การขนส่ง และสิ่งแวดล้อม

สุดท้าย ความมั่นคงทางไซเบอร์จะกลายเป็นประเด็นสำคัญระดับโลก การพึ่งพาเทคโนโลยีดิจิทัลที่มากขึ้นทำให้ความกังวลในเรื่องของความปลอดภัยทางไซเบอร์ถือเป็นเรื่องลำดับต้น ๆ เช่นผลการสำรวจของ World Economic Forum ในปี 2025 และรายงาน Risk in Focus 2025 ของสมาคมผู้ตรวจสอบภายใน ดังนั้น องค์กรต่าง ๆ จะต้องพิจารณาลงทุนในการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์มากขึ้น และในระดับประเทศต่างก็พัฒนาความร่วมมือระหว่างกันในด้านนี้

แนวโน้มเหล่านี้จะสร้างทั้งโอกาสและความท้าทายใหม่ ๆ ให้กับสังคมโลก การเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและการปรับตัวให้ทันจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจ หรือประชาชนทั่วไป และครอบคลุมทุกวิชาชีพรวมถึงนักบัญชีด้วย

PricewaterhouseCoopers หนึ่งในที่ปรึกษาชั้นนำของโลกได้กล่าวไว้ในวารสาร “Workforce of the Future: the competing forces shaping 2030” ว่าเมกะเทรนด์หรือพลังมหาศาลที่กำลังปรับเปลี่ยนโครงสร้างสังคมและโลกแห่งการทำงานสู่ปี 2030 ประกอบด้วย 5 เรื่องใหญ่ดังต่อไปนี้

<p>I. เทคโนโลยี</p> <p>การพัฒนาอย่างรวดเร็วและก้าวกระโดดในนวัตกรรมทางเทคโนโลยี ระบบอัตโนมัติ หุ่นยนต์ และปัญญาประดิษฐ์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะและจำนวนงานที่มีอยู่อย่างมาก เทคโนโลยีมีพลังที่จะปรับปรุงชีวิตของคนยกระดับผลิตภาพ มาตรฐานการครองชีพ และอายุขัยเฉลี่ย และปลดปล่อยให้ผู้คนมุ่งเน้นไปที่การเติมเต็มชีวิตส่วนตัว แต่ก็นำมาซึ่งภัยคุกคามของความไม่สงบทางสังคมและความปั่นป่วนทางการเมือง หากผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจไม่ได้ถูกแบ่งปันอย่างเท่าเทียม</p>	<p>II. ประชากร</p> <p>การเปลี่ยนแปลงด้านประชากรศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงขนาด การกระจายตัว และโครงสร้างอายุของประชากรโลกที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งสร้างแรงกดดันต่อธุรกิจสถาบันทางสังคม และระบบเศรษฐกิจ อายุขัยที่ยาวนานขึ้นของคนจะส่งผลกระทบต่อโมเดลธุรกิจ บุคลากร และค่าใช้จ่ายด้านบำนาญ แรงงานผู้สูงอายุจะต้องเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ และทำงานยาวนานขึ้น การปรับเปลี่ยนเครื่องมือจะกลายเป็นเรื่องปกติ การขาดแคลนแรงงานมนุษย์ในหลายประเทศที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็วจะผลักดันให้เกิดความต้องการระบบอัตโนมัติและการเพิ่มผลิตภาพมากขึ้น</p>
---	--

<p>III. การขยายตัวของเมือง</p> <p>การขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็ว การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของ ประชากรโลกที่ย้ายไปอาศัยอยู่ในเมือง ภายในปี ค.ศ. 2030 องค์การสหประชาชาติคาดการณ์ว่า จะมีผู้อยู่อาศัยในเมืองจำนวน 4.9 พันล้านคน และ ภายในปี 2050 ประชากรในเมืองทั่วโลกจะเพิ่มขึ้น ประมาณ 72% ในปัจจุบัน เมืองใหญ่หลายแห่ง มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) มากกว่าประเทศ ขนาดกลางในโลกใหม่นี้ เมืองต่างๆ จะกลายเป็นตัวแทน สำคัญสำหรับการสร้างงาน</p>	<p>IV. การเปลี่ยนแปลงอำนาจ</p> <p>การเปลี่ยนแปลงของอำนาจทางเศรษฐกิจโลก การเปลี่ยนถ่ายอำนาจระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วและ ประเทศกำลังพัฒนา ประเทศที่มีประชากรวัยทำงาน จำนวนมาก ที่ยอมรับจรรยาบรรณทางธุรกิจ ดึงดูด การลงทุนและปรับปรุงระบบการศึกษา จะได้รับประโยชน์ มากที่สุด ประเทศเกิดใหม่เผชิญกับความท้าทายที่ใหญ่ที่สุด เมื่อเทคโนโลยีทำให้ช่องว่างกับ ประเทศพัฒนาแล้วเพิ่มขึ้น การว่างงาน และการย้ายถิ่นฐานจะยังคงมีอยู่อย่าง แพร่หลายหากไม่มีการลงทุนที่สำคัญและต่อเนื่อง การลดลงของ ชนชั้นกลาง ความเหลื่อมล้ำทางความมั่งคั่ง และการสูญเสียงานเนื่องจากการใช้ระบบอัตโนมัติ ขนาดใหญ่จะเพิ่มความเสี่ยงของความไม่สงบทางสังคม ในประเทศที่พัฒนาแล้ว</p>
<p>V. การขาดแคลนทรัพยากร</p> <p>การขาดแคลนทรัพยากรและการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ เชื้อเพลิงฟอสซิลที่ลดลงไปมาก สภาพอากาศ รุนแรง ระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น และ การขาดแคลนน้ำ จะเกิดขึ้น</p> <p>มีการคาดการณ์ว่าความต้องการพลังงานและน้ำ จะเพิ่มขึ้น มากถึง 50% และ 40% ตามลำดับ ภายในปี 2030 จึงต้องมีการสร้างงานประเภทใหม่ ในด้านพลังงาน ทางเลือก กระบวนการทางวิศวกรรมใหม่ การออกแบบ ผลิตภัณฑ์ และการจัดการขยะ และการนำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อรับมือกับความต้องการเหล่านี้ อุตสาหกรรมพลังงาน แบบดั้งเดิม และผู้คนนับล้านที่ทำงานในอุตสาหกรรม เหล่านี้ จะเห็นการจัดโครงสร้างใหม่อย่างรวดเร็ว</p>	

สภาพแวดล้อมการทำงานในอนาคตจะเป็นอย่างไร

แม้ว่านิตยสาร Forbes เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2022 ได้กล่าวว่าคนทั่วโลกประมาณร้อยละ 70 ยังไม่ได้เตรียมพร้อม ต่อการเปลี่ยนแปลง สภาพแวดล้อมการทำงานในปี ค.ศ. 2030 จะเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่ผสมผสาน ระหว่างมนุษย์และเทคโนโลยี โดยที่ AI และระบบอัตโนมัติจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการทำงานมากขึ้น งานที่เป็น งานประจำและซ้ำซ้อนจะถูกแทนที่ด้วยระบบอัตโนมัติ ส่งผลให้แรงงานมนุษย์ต้องปรับตัวและพัฒนาทักษะใหม่ ๆ โดยเฉพาะทักษะด้านดิจิทัลและเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การเรียนรู้ตลอดชีวิตจะ กลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนในการรักษาความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงาน

รูปแบบการทำงานจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก การทำงานแบบยืดหยุ่นทั้งด้านเวลาและสถานที่ทำงานจะเกิดขึ้นเกือบทุกแห่ง การทำงานระยะไกล และการทำงานแบบไฮบริดจะกลายเป็นเรื่องปกติ ออฟฟิศจะถูกออกแบบใหม่ให้เป็นพื้นที่สำหรับการทำงานร่วมกันและการสร้างสรรค์ความคิดมากกว่าการนั่งทำงานประจำโต๊ะ พื้นที่ทำงานร่วม (Co-working Space) จะเพิ่มขึ้นอย่างมาก และเทคโนโลยีเสมือนจริง (Virtual Reality หรือ VR) รวมถึงเทคโนโลยีผสมผสาน (Augmented Reality หรือ AR) จะถูกนำมาใช้ในการประชุมและทำงานร่วมกันอย่างแพร่หลาย ทำให้การทำงานข้ามพื้นที่และข้ามประเทศเป็นเรื่องปกติ

ความท้าทายสำคัญในยุคนี้จะเป็นเรื่องของการรักษาสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน การปรับตัวกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ องค์กรจะต้องให้ความสำคัญกับสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานมากขึ้น ขณะเดียวกัน จะมีโอกาสใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย โดยเฉพาะงานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี การทำงานข้ามประเทศ และโอกาสในการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ

สังคมการทำงานจะมีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งในแง่ของเชื้อชาติ วัย และวัฒนธรรม องค์กรจะให้ความสำคัญกับความยั่งยืนและความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น การทำงานแบบรับงานอิสระหรือรับจ้างทำงานตามสัญญาระยะสั้นจะเพิ่มขึ้น ทำให้คนทำงานมีอิสระและความยืดหยุ่นมากขึ้น แต่ก็ต้องรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและการจัดการความมั่นคงทางการเงินมากขึ้นเช่นกัน การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนนโยบายและกฎหมายแรงงานให้สอดคล้องกับบริบทใหม่ของโลกการทำงาน รวมถึงการสร้างระบบสวัสดิการและการคุ้มครองแรงงานรูปแบบใหม่ที่เหมาะสมกับการทำงานในยุคดิจิทัล

ลองมาดูตัวอย่างการทำงานในสำนักงานในอนาคตกัน วันจันทร์เช้าของคุณ จะเริ่มต้นด้วยการประชุมไฮโลแกรมกับเพื่อนร่วมงานจากทั่วโลก โดยคุณนั่งอยู่ในห้องทำงานที่บ้าน ซึ่งถูกออกแบบมาให้เป็นที่ที่สมบูรณ์แบบสำหรับการทำงานแบบไฮบริด สวมใส่แว่น AR ที่ฉายภาพเพื่อนร่วมงานให้ดูเหมือนนั่งอยู่ในห้องเดียวกัน

บริษัทของคุณใช้ระบบการทำงานแบบ “Work-Life Harmony” ที่เป็นที่ยอมรับในปี 2030 พนักงานสามารถเลือกช่วงเวลาทำงานที่เหมาะสมกับจังหวะชีวิตของตนเอง トラบดีที่งานเสร็จตามกำหนด AI ผู้ช่วยส่วนตัวของคุณจะคอยจัดการตารางงานให้สอดคล้องกับระดับพลังงานและความคิดสร้างสรรค์ที่สูงที่สุดในแต่ละวัน ส่วนที่ออฟฟิศกลางของสำนักงานซึ่งคุณไปทำงาน 2 วันต่อสัปดาห์ ได้ถูกออกแบบใหม่ให้เป็น “พื้นที่แห่งการสร้างสรรค์และสร้างความสัมพันธ์” มีห้องประชุมอัจฉริยะที่ปรับสภาพแวดล้อมตามความต้องการของทีม มีพื้นที่สำหรับการทำสมาธิและผ่อนคลาย และมีห้องครัวที่เป็นจุดนัดพบสังสรรค์ของพนักงาน

การประเมินผลงานไม่ได้วัดจากชั่วโมงการทำงานอีกต่อไป แต่วัดจากผลลัพธ์และผลผลิตที่สร้างให้กับองค์กร ระบบ AI วิเคราะห์การทำงานแบบทันที (Real Time) และให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ พร้อมทั้งระบุโอกาสในการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ที่จำเป็น การทำงานร่วมกันระหว่างมนุษย์และ AI กลายเป็นเรื่องปกติ ทีมงานประกอบด้วยพนักงานจริง พนักงานรับจ้างอิสระ และ AI ผู้ช่วย ที่ทำงานร่วมกันอย่างกลมกลืน โดยแต่ละฝ่ายมุ่งเน้นไปที่จุดแข็งของตนเอง มนุษย์รับผิดชอบงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ขณะที่ AI จัดการงานประมวลผลข้อมูลและงานที่ทำซ้ำ

ภายใต้สภาวะการทำงานแบบใหม่นี้ สุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานได้รับความสำคัญสูงสุด บริษัทควรจัดให้มีโปรแกรมดูแลสุขภาพแบบองค์รวม รวมถึงการให้คำปรึกษาด้านจิตวิทยา การฝึกสติ และกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ในทีม ทั้งในรูปแบบกายภาพและเสมือนจริง วัฒนธรรมองค์กรในปี ค.ศ. 2030 จะเน้นความยืดหยุ่น ความหลากหลาย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต พนักงานได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถสร้างเส้นทางอาชีพที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของตน การทำงานไม่ใช่แค่การสร้างรายได้ แต่เป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตที่มีความหมายและสมดุล

มีการวิเคราะห์กันว่า ในปี 2030 งานที่ AI สามารถทำได้ จะประกอบด้วยงานดังต่อไปนี้

- งานบริหารสินค้าคงคลัง
- งานแก้ไขปัญหา (Troubleshooting)
- งานบริหาร
- งานบริการลูกค้า
- งานพัฒนาบุคคล เช่น สรรหา รวบรวม
- งานกฎหมาย
- งานขาย
- งานดูแลผู้สูงอายุ
- งานบริหารการเงิน
- งานขนส่ง
- งานออกแบบผลิตภัณฑ์
- งานตลาดและสื่อสาร
- งานวิเคราะห์โรค
- งานบริหารบุคลากร
- งานผ่าตัด
- งานสอนหนังสือเด็ก

เพื่อให้คนสามารถทำงานได้ต่อไป ในสภาวะการทำงานที่มี AI เป็นเพื่อนร่วมงาน สถานที่ทำงานไม่อยู่เป็นที่ประจำ คนจึงต้องมีการปรับตัวกันอย่างมาก นิตยสาร Forbes เดือนกุมภาพันธ์ 2023 ในบทความ “The Top 10 In-Demand Skills for 2030” เขียนโดย Bernard Marr ได้ให้ข้อแนะนำว่าความรู้และทักษะ 10 ประการที่คนรุ่นใหม่ควรมี เพื่อให้เป็นคนโดดเด่นและเหมาะกับงานในอนาคต มีดังนี้

1. การรู้เรื่องดิจิทัล (Digital Literacy) คือความสามารถในการใช้เครื่องมือและแพลตฟอร์มดิจิทัลในการแก้ไขปัญหาและสร้างนวัตกรรมใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่มีคุณสมบัตินี้อย่างน้อยต้องมีความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เบื้องต้น การใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) การรักษาความปลอดภัยทางไซเบอร์ ความสามารถในการทำความเข้าใจ ใช้งาน และสร้างสรรค์ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ ไม่ใช่เพียงแค่สิ่งเสริมหรือทักษะพิเศษอีกต่อไป แต่จะกลายเป็นความจำเป็นพื้นฐานในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในโลกสมัยใหม่

บุคคลที่มีความรู้ด้านดิจิทัลจะทำงานระหว่างโลก online และ offline อย่างคล่องแคล่ว ผสมผสานประสบการณ์เสมือนจริงและกายภาพได้อย่างง่ายดาย พวกเขาจะมีความคล่องตัวในการเปลี่ยนระหว่างอุปกรณ์ แพลตฟอร์ม และซอฟต์แวร์ต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์สูงสุดจากเครื่องมือที่มีอยู่ นอกจากนี้ ความรู้ด้านดิจิทัลยังขยายขอบเขตไปนอกเหนือจากความชำนาญทางเทคนิค แต่รวมถึงต้องการความคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการใช้ข้อมูลมากมาย และความสามารถในการแยกแยะความจริงจากความเท็จของข้อมูลนั้น ๆ

2. การทำงานร่วมกับ AI (Augmented Working) คือความสามารถในการนำ AI มาช่วยคนทำงานประจำวัน เพื่อให้คนมีเวลาไปทำงานอื่นที่เหมาะสมมากขึ้น เช่น การใช้หุ่นยนต์ช่วยยกของในโรงงาน ช่วยแพทย์ทำการผ่าตัด Chatbot ช่วยทำหน้าที่แทนพนักงานรับโทรศัพท์ AI ช่วยแพทย์วิเคราะห์โรค

ในยุคที่เทคโนโลยีก้าวกระโดดอย่างรวดเร็ว การทำงานจะต้องเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากด้วย ทักษะ “Augmented Working” เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งหมายถึงการผสมผสานการทำงานระหว่างมนุษย์และเทคโนโลยีอย่างลงตัว เพื่อยกระดับประสิทธิภาพและศักยภาพให้สูงขึ้น แรกเริ่มนั้น ความคล่องแคล่วในการใช้งานเครื่องมือและแพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญ พนักงานต้องสามารถเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะบนซอฟต์แวร์ แอปพลิเคชัน หรือแพลตฟอร์มใดก็ตาม ต่อจากนั้น ทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลและการตัดสินใจอย่างชาญฉลาดก็มีความสำคัญเช่นกัน พนักงานจะต้องสามารถรวบรวม ประมวลผล และแปลความหมายของข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การตัดสินใจมีความแม่นยำและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น โดยอาศัยทั้งเทคโนโลยีวิเคราะห์ข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ ควบคู่ไปกับประสบการณ์และดุลยพินิจของมนุษย์ ทั้งนี้ การใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่ไม่ได้ พนักงานจะต้องตระหนักถึงผลกระทบต่อสังคม รวมถึงการรักษาความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยทางดิจิทัล

การพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยให้พนักงานและองค์กรสามารถปรับตัวและเจริญรุ่งเรืองในโลกที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี โดยทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและสร้างสรรค์มากขึ้น นอกจากนี้ ทักษะเหล่านี้ยังจำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมในการสร้างอนาคตที่ยั่งยืน

3. การทำงานสู่ความยั่งยืน (Sustainable Working) คือการทำงานที่ให้นำไปสู่เป้าหมายสีเขียว และไม่ทำให้เกิดภัยพิบัติทางภูมิอากาศ เช่นการลดขยะ การใช้แบบหมุนเวียน การใช้พลังงานสีเขียว การลดคาร์บอน ผู้ใดทำให้นายจ้างเห็นศักยภาพในการพัฒนาการทำงานไปสู่ความยั่งยืนได้ จะเป็นผู้ที่โดดเด่นและมีโอกาสในการทำงานมากกว่าคนอื่น

การทำงานอย่างยั่งยืนเริ่มต้นจากการจัดการเวลาอย่างชาญฉลาด ต้องกำหนดเวลาทำงานที่ชัดเจนและจัดลำดับความสำคัญของงานอย่างเป็นระบบ การวางแผนล่วงหน้าจะช่วยให้สามารถจัดการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องเร่งรีบจนเกินไป ต้องรู้จักให้สมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน เนื่องจากสุขภาพกายและใจเป็นรากฐานของการทำงานที่ยั่งยืน จึงแนะนำให้ทุกคนต้องออกกำลังกายสม่ำเสมอ การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และการจัดการความเครียดอย่างเหมาะสม เพื่อให้มีพลังและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน การพักผ่อนที่เพียงพอไม่ใช่ว่าการเสียเวลา แต่เป็นการเติมพลังให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การบริหารพลังงานในการทำงานเป็นทักษะที่สำคัญ ทุกคนควรรู้จักช่วงเวลาของตัวเองมีประสิทธิภาพสูงสุด และจัดการงานสำคัญในช่วงเวลานั้น การพักเป็นระยะก็จะช่วยให้สามารถรักษาระดับประสิทธิภาพการทำงานได้ตลอดทั้งวัน

การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญ โลกของการทำงานเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ และติดตามความเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพจะช่วยให้สามารถปรับตัวและเติบโตได้อย่างมั่นคง ทุกคนควรมีเป้าหมายในการทำงาน ที่ท้าทายต่อการพัฒนา ไม่สร้างความกดดันมากเกินไป สภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างมาก การจัดพื้นที่ทำงานให้เหมาะสม การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และการส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เป็นมิตร จะช่วยให้รู้สึกมีความสุขและกระตือรือร้นในการทำงาน ดังนั้น ทุกคนจึงควร

สื่อสารให้เป็น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเป็นกุญแจสำคัญของการทำงานร่วมกับผู้อื่น การสื่อสารที่ชัดเจน ตรงไปตรงมา และการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จะช่วยลดความขัดแย้งและสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน

การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าไม่เพียงแต่ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย แต่ยังเป็นการแสดงความรักต่อสิ่งแวดล้อม การลดการสูญเสียและความสิ้นเปลืองในการทำงานจะช่วยสร้างความยั่งยืนในระยะยาว

4. การวิพากษ์และคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking and Analysis) คือความสามารถในการวิจารณ์และวิเคราะห์ว่าข้อมูลใดบ้างที่มีคุณค่าต่อองค์กร และข้อมูลใดที่ไม่มีประโยชน์ต่อองค์กร ความสามารถด้านนี้มีความสำคัญมาก เพราะยังไม่สามารถส่งไปให้ AI ทำได้ในอนาคตอันใกล้

ในยุคที่เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และระบบอัตโนมัติเข้ามามีบทบาทสำคัญ การพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และวิพากษ์จะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นในปี 2030 มนุษย์จำเป็นต้องปรับตัวและเสริมสร้างความสามารถที่เครื่องจักรไม่สามารถทดแทนได้ โดยเฉพาะการคิดอย่างลึกซึ้งและการวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ การพัฒนาทักษะเหล่านี้เริ่มต้นจากการฝึกฝนการตั้งคำถามที่ลึกซึ้ง ไม่รับข้อมูลมาโดยปราศจากการพิจารณา ต้องฝึกตั้งคำถามกับสมมติฐานพื้นฐาน และมองหาความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่ดูเหมือนไม่เกี่ยวข้องกัน ในโลกที่ข้อมูลมีมากมายและแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ความสามารถในการแยกแยะข้อมูลที่น่าเชื่อถือจะเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูลในปี ค.ศ. 2030 จะต้องผสมผสานระหว่างการใช้เทคโนโลยีและการคิดวิเคราะห์ของมนุษย์ ต้องเข้าใจวิธีการทำงานของระบบ AI ว่าเป็นเครื่องมือเสริมในการวิเคราะห์ ไม่ใช่พึ่งพาทั้งหมด การฝึกฝนการมองภาพรวมและเชื่อมโยง จะช่วยให้สามารถมองเห็นรูปแบบและโอกาสที่ซ่อนอยู่ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ควบคู่กับการคิดเชิงวิเคราะห์จะเป็นกุญแจสำคัญ ต้องสามารถมองปัญหาจากหลากหลายมุมมอง และคิดค้นวิธีแก้ไขที่ไม่เคยมีใครคิดมาก่อน การฝึกฝนการคิดนอกกรอบและการทดลองวิธีการใหม่ ๆ จะช่วยพัฒนาความยืดหยุ่นทางความคิดได้

การเรียนรู้แบบสหวิทยาการจะเป็นสิ่งสำคัญ ต้องสามารถบูรณาการความรู้จากหลากหลายศาสตร์เข้าด้วยกัน เพื่อแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนในอนาคต การเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ นอกสาขาความเชี่ยวชาญของตนเองจะช่วยเพิ่มมุมมองและความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น ทักษะการสื่อสารและการนำเสนอผลการวิเคราะห์จะยิ่งทวีความสำคัญ เราต้องสามารถอธิบายแนวคิดที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่าย และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ การใช้เครื่องมือการนำเสนอที่ทันสมัยร่วมกับการเล่าเรื่องที่น่าสนใจจะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การพัฒนาทักษะนี้ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและการเปิดรับประสบการณ์ใหม่ ๆ การเข้าร่วมโครงการที่ท้าทาย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น และการทดลองใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีใหม่ ๆ จะช่วยให้พร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคต การเตรียมพร้อมตั้งแต่วันนี้จะช่วยให้สามารถปรับตัวและประสบความสำเร็จในโลกแห่งปี 2030 ได้อย่างมั่นคง

5. การมีทักษะด้านข้อมูล (Data Skills) ในโลกยุคดิจิทัลที่ก้าวเข้าสู่ปี 2030 ข้อมูลจะยิ่งทวีความสำคัญและซับซ้อนมากขึ้น การเตรียมความพร้อมด้านทักษะข้อมูลจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกสาขาอาชีพ ไม่ใช่เพียงแค่ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลเท่านั้น ทุกคนจำเป็นต้องเข้าใจและสามารถทำงานร่วมกับข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทักษะด้านข้อมูลเริ่มต้นจากความเข้าใจพื้นฐานในการจัดการข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีคุณภาพ การทำความสะอาดข้อมูล และการจัดระเบียบข้อมูลให้พร้อมใช้งานในอนาคต เครื่องมือ AI จะช่วยในกระบวนการเหล่านี้ แต่คนต้องเข้าใจหลักการพื้นฐานเพื่อสามารถตรวจสอบและควบคุมคุณภาพได้

ข้อมูลที่นำมาใช้นี้จะต้องได้รับการจัดทามาอย่างมีจรรยาบรรณ คือเป็นข้อมูลที่ถูกต้องและโปร่งใส เพื่อนำมาเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน ในกรณีนี้ AI จะช่วยรวบรวมข้อมูลที่ละเอียดมากจนสามารถนำมาวิเคราะห์ได้อย่างสมบูรณ์และยังอาจช่วยให้วิเคราะห์ถึงเหตุการณ์ในอนาคตได้อีก โดยที่ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวเลขเท่านั้น การวิเคราะห์ข้อมูลไม่ใช่เพียงแค่การใช้เครื่องมือทางสถิติ แต่ต้องผสมผสานกับความเข้าใจในบริบททางธุรกิจและสังคม ต้องพัฒนา

ความสามารถในการมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลที่หลากหลาย และสามารถตีความผลลัพธ์ในบริบทที่แตกต่างกัน แม้ว่าการใช้เทคโนโลยี AI และ Machine Learning จะเป็นเรื่องปกติ แต่การตัดสินใจสุดท้ายยังต้องอาศัยวิจารณญาณของมนุษย์

ความเข้าใจในเรื่องความปลอดภัยของข้อมูลและจริยธรรมจะมีความสำคัญมากขึ้น จึงต้องเรียนรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การปกป้องความเป็นส่วนตัว และการใช้ข้อมูลอย่างมีจริยธรรม กฎระเบียบด้านข้อมูลจะมีความเข้มงวดมากขึ้น และทุกคนที่ทำงานกับข้อมูลต้องเข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

การสื่อสารข้อมูลจะเป็นทักษะที่สำคัญไม่แพ้กัน การนำเสนอข้อมูลที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายผ่านการสร้างภาพข้อมูล (Data Visualization) และการเล่าเรื่องด้วยข้อมูล (Data Storytelling) จะเป็นความสามารถที่จำเป็น เราต้องสามารถสื่อสารข้อมูลให้เข้าถึงผู้ฟังที่หลากหลาย ตั้งแต่ผู้เชี่ยวชาญไปจนถึงผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านข้อมูล

การทำงานร่วมกับระบบอัตโนมัติและ AI จะเป็นเรื่องปกติ ต้องเรียนรู้วิธีการใช้เครื่องมือและแพลตฟอร์มใหม่ๆ อยู่เสมอ แต่สิ่งสำคัญคือต้องเข้าใจหลักการพื้นฐานและตรรกะในการทำงานของระบบ เพื่อสามารถควบคุมและตรวจสอบผลลัพธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้ตลอดชีวิตจะเป็นกุญแจสำคัญ เทคโนโลยีและเครื่องมือด้านข้อมูลจะพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว จึงต้องติดตามความเปลี่ยนแปลงและพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ การเข้าร่วมชุมชนผู้ใช้ข้อมูล การแลกเปลี่ยนความรู้ และการทดลองใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ จะช่วยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะด้านข้อมูลต้องอาศัยการฝึกฝนจากประสบการณ์จริง การทำโครงการที่ใช้ข้อมูลจริง การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะช่วยให้พัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในโลกที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลในปี ค.ศ. 2030

6. การทำงานเป็นทีมผ่านแพลตฟอร์ม (Virtual Collaborative Working Platforms) ทุกวันนี้องค์กรหลายแห่งมีการทำงานนอกสถานที่หรือทำผ่านออนไลน์ ซึ่งแตกต่างจากสมัยก่อนที่ต้องมานั่งร่วมกันในสถานที่ทำงาน ดังนั้น ผู้ที่สามารถสร้างบรรยากาศการทำงานเป็นทีมแม้จะมองเห็นกันผ่านออนไลน์จะเป็นผู้ที่สร้างประสิทธิภาพให้กับงานเป็นอย่างมาก

การเริ่มต้นพัฒนาทักษะการทำงานบนแพลตฟอร์มเสมือนจริงนั้น อาจดูเป็นเรื่องท้าทายสำหรับหลายคน แต่ด้วยความตั้งใจและการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ จะสามารถพัฒนาตัวเองให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในโลกดิจิทัล เริ่มแรกควรทำความเข้าใจกับเครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็น ไม่ว่าจะเป็นการใช้กล้อง ไมโครโฟน หรือการแชร์หน้าจอ ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานที่จะช่วยให้เราสื่อสารกับเพื่อนร่วมงานได้อย่างราบรื่น การสื่อสารในโลกเสมือนจริงนั้นแตกต่างจากการสื่อสารแบบตัวต่อตัว ต้องเรียนรู้ที่จะสื่อสารให้ชัดเจนและกระชับมากขึ้น เพราะบางครั้งภาษาทักหรือน้ำเสียงอาจไม่สามารถส่งผ่านได้อย่างสมบูรณ์ผ่านหน้าจอ การเขียนข้อความในแชทหรืออีเมลจึงต้องระมัดระวังและใส่ใจในรายละเอียดมากขึ้น เพื่อป้องกันการเข้าใจผิดที่อาจเกิดขึ้นได้

การบริหารเวลาเป็นอีกทักษะสำคัญที่ต้องพัฒนา เมื่อทำงานจากที่บ้านหรือสถานที่อื่น ๆ เราต้องเรียนรู้ที่จะจัดการเวลาให้เหมาะสม แบ่งเวลาระหว่างการทำงานและการพักผ่อนให้ชัดเจน สร้างตารางการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และรักษาสมาดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว

การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานในโลกเสมือนจริงก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน แม้จะไม่ได้พบหน้ากันโดยตรง แต่ก็สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีผ่านการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกิจกรรมออนไลน์ต่างๆ การแสดงความเห็นอกเห็นใจ การให้กำลังใจ และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันยังคงทำได้แม้จะอยู่ห่างไกลกัน

ในด้านการนำเสนองาน ต้องพัฒนาทักษะการนำเสนอผ่านหน้าจอให้น่าสนใจ การใช้สื่อมัลติมีเดีย การสร้างการมีส่วนร่วม และการรักษาความสนใจของผู้ฟังเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน เพราะการนำเสนอออนไลน์มีความท้าทายที่แตกต่างจากการนำเสนอแบบตัวต่อตัว สิ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนาทักษะเหล่านี้คือ การเปิดใจเรียนรู้และยอมรับการเปลี่ยนแปลง

เทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว แพลตฟอร์มและเครื่องมือใหม่ ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา การติดตามการเปลี่ยนแปลง และพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จะช่วยให้สามารถปรับตัวและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในโลกดิจิทัล

การพัฒนาทักษะการทำงานบนแพลตฟอร์มเสมือนจริงอาจใช้เวลาและความอดทน แต่เมื่อได้ฝึกฝนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทักษะเหล่านี้จะกลายเป็นความสามารถที่มีคุณค่า ช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงานและการเติบโตในอาชีพ การงาน ในโลกที่การทำงานระยะไกลกำลังกลายเป็นความปกติใหม่ การมีทักษะเหล่านี้จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จในยุคดิจิทัล

7. การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) คือความสามารถในการมีจินตนาการที่ทำให้เกิดสิ่งใหม่ที่ดีกว่าเดิม ในสถานะที่ AI ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมากมาย องค์กรอาจจะพบว่าได้อยู่ท่ามกลางสิ่งใหม่ ๆ ที่ไม่เคยพบมาก่อน ดังนั้น ผู้ที่ใช้โอกาสนี้สร้างสรรค์สิ่งใหม่ออกมาให้เป็นประโยชน์ได้ ย่อมเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กร ดังเห็นได้ว่าทุกวันนี้มีสินค้าและบริการที่ผลิตจาก AI มากมาย เช่นการค้นหาข้อมูลทาง Google การถามทิศทางจาก Google Siri การแสดงตัวตนด้วยใบหน้า (Face ID) นาฬิกาแบบ Apple Watch

การเริ่มต้นพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นั้น ควรเริ่มจากการเปิดใจยอมรับมุมมองใหม่ ๆ การมองโลกด้วยความอยากรู้ อยากรู้อยากเห็นเหมือนเด็ก ๆ เป็นจุดเริ่มต้นที่ดี เมื่อเห็นสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ควรตั้งคำถามว่า “ทำไม” และ “จะเป็นอย่างไรถ้า” บ่อย ๆ การตั้งคำถามเหล่านี้จะช่วยกระตุ้นให้สมองคิดนอกกรอบและมองเห็นความเป็นไปได้ใหม่ ๆ การอ่านหนังสือ หลากหลายประเภท การดูภาพยนตร์ หรือการฟังเพลงแนวที่ไม่คุ้นเคย ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มพูนความคิดสร้างสรรค์ การสัมผัสกับวัฒนธรรมและมุมมองที่แตกต่าง จะช่วยขยายโลกทัศน์และเปิดมุมมองใหม่ ๆ ให้ บางครั้งไอเดียที่ดีที่สุด อาจเกิดจากการผสมผสานความคิดจากหลาย ๆ ด้านเข้าด้วยกัน ดังนั้น จึงควรฝึกการจดบันทึกความคิดและไอเดียต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เนื่องจากความคิดสร้างสรรค์มักจะเกิดขึ้นในเวลาที่ไม่คาดคิด อาจเป็นตอนกำลัง เดินเล่น อาบน้ำ หรือก่อนนอน การมีสมุดบันทึกหรือแอปพลิเคชันสำหรับจดบันทึกติดตัวไว้จะช่วยไม่ให้พลาดไอเดียดี ๆ ที่ผุดขึ้นมา

การทดลองทำสิ่งใหม่ ๆ และกล้าที่จะล้มเหลวก็เป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การกลัวความล้มเหลวมักเป็นอุปสรรคสำคัญที่ขัดขวางความคิดสร้างสรรค์ ความล้มเหลวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และเป็นโอกาสที่จะได้ค้นพบวิธีการใหม่ ๆ การพักผ่อนและการใช้เวลาสมองได้ผ่อนคลายก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน บางครั้ง การปล่อยให้จิตใจล่องลอยไปกับความคิด หรือการทำสมาธิ สามารถนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ที่ไม่คาดคิดได้ การออกกำลังกายและการได้สัมผัสกับธรรมชาติก็ช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ได้เช่นกัน

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นก็เป็นวิธีที่ดีในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การพูดคุยกับคนที่มีมุมมองและประสบการณ์ที่แตกต่าง จะช่วยให้ได้เห็นมุมมองใหม่ ๆ และอาจนำไปสู่การต่อยอดความคิดที่น่าสนใจ การทำงานร่วมกับผู้อื่นในโปรเจกต์ที่ทำหายก็สามารถกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ได้เป็นอย่างดี

สำหรับอนาคต ความคิดสร้างสรรค์จะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น เพราะเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์อาจเข้ามาแทนที่ งานประจำที่ทำซ้ำ ๆ ได้ แต่ความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาในรูปแบบใหม่ ๆ ยังคงเป็นทักษะที่มนุษย์มีเหนือกว่า การฝึกฝนและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องจึงเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าสำหรับอนาคต การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ไม่ใช่สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ในชั่วข้ามคืน แต่เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความอดทน การฝึกฝน และการเปิดใจยอมรับสิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ เมื่อฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ความคิดสร้างสรรค์จะค่อย ๆ พัฒนาและกลายเป็นทักษะที่ติดตัวไปตลอด พร้อมที่จะรับมือกับความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคต

8. ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) คือความสามารถในการเข้าใจว่าอารมณ์มีผลต่องานอย่างไร เป็นทั้งการเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่น ทักษะการเข้าใจนี้ต้องใช้อารมณ์ของคน ซึ่ง AI ไม่สามารถทำทักษะที่อ่อนไหวนี้ได้ เช่น คนสามารถสร้างแรงจูงใจ บริหารความกดดันในการทำงาน เข้าสังคมได้ คนจึงควรสร้างจุดแข็งเรื่องนี้ไว้เพราะ AI ยังไม่สามารถทำได้

ในยุคที่เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทักษะด้านความฉลาดทางอารมณ์หรือ EQ กลับยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น เพราะแม้ว่าเครื่องจักรและปัญญาประดิษฐ์จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ความสามารถในการเข้าใจและจัดการอารมณ์ยังคงเป็นคุณสมบัติเฉพาะของมนุษย์ การพัฒนา EQ จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนที่ต้องการประสบความสำเร็จในอนาคต

การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์เริ่มต้นจากการรู้จักและเข้าใจตนเอง การสังเกตอารมณ์และความรู้สึกของตัวเองในแต่ละวัน ทำความเข้าใจว่าอะไรเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เราารู้สึกดีหรือไม่ดี เมื่อเข้าใจตนเองมากขึ้น จะสามารถควบคุมและจัดการกับอารมณ์ได้ดียิ่งขึ้น การจดบันทึกความรู้สึกประจำวันเป็นวิธีที่ดีในการทำความเข้าใจตนเอง

การฝึกสังเกตอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นก็เป็นทักษะสำคัญ การฟังอย่างตั้งใจ ไม่เพียงแค่ฟังคำพูด แต่สังเกตน้ำเสียง ภาษากาย และอากัปกริยาต่าง ๆ จะช่วยให้เราเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น การฝึกการเอาใจเขามาใส่ใจเรา พยายามมองสถานการณ์จากมุมมองของผู้อื่น จะช่วยพัฒนาความเข้าใจและความเห็นอกเห็นใจ

9. การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) คือการเรียนรู้ตลอดเวลาท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ ตัวอย่างเช่น เทคโนโลยีในวันนี้อาจจะล้าสมัยในเวลาอีกไม่นาน ผู้ที่มีความรู้ใหม่อยู่เสมอมักจะเป็นผู้ที่พัฒนาความสามารถใหม่ ๆ ให้เกิดโอกาสต่อธุรกิจได้

การเริ่มต้นพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้น เริ่มจากการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติต่อการเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในห้องเรียนหรือสถาบันการศึกษา แต่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา โลกดิจิทัลได้เปิดโอกาสให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด ผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ หลักสูตรเรียนฟรี และแหล่งความรู้ดิจิทัลต่าง ๆ การพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดวิเคราะห์เป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในยุคที่ข้อมูลข่าวสารมีมากมาย การรู้จักเลือกแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ การแยกแยะข้อเท็จจริงจากความคิดเห็น และการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล การฝึกตั้งคำถามและคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ได้ความรู้ที่มีคุณภาพและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

จึงควรต้องมีการจัดสรรเวลาสำหรับการเรียนรู้ในแต่ละวัน แม้เพียงเล็กน้อย ก็จะช่วยสร้างความต่อเนื่องในการพัฒนาตนเองได้ การเรียนรู้ตลอดชีวิตสามารถทำได้หลายทาง เช่น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาด การใช้แอปพลิเคชันจดบันทึก การใช้ปฏิทินดิจิทัลวางแผนการเรียนรู้ หรือการใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ การเชื่อมโยงความรู้กับการปฏิบัติ การนำความรู้ที่ได้ไปลงมือปฏิบัติและประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง การแบ่งปันความรู้กับผู้อื่น การเขียนบล็อกหรือการสร้างเนื้อหาในรูปแบบต่าง ๆ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล การเข้าร่วมชุมชนออนไลน์ที่มีความสนใจคล้ายกัน การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และการเข้าร่วมการสัมมนาออนไลน์

การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตในยุคดิจิทัลเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าสำหรับอนาคต แม้ว่าจะต้องใช้ความพยายามและความอดทน แต่ผลลัพธ์ที่ได้จะติดตัวไปตลอดชีวิต การเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตไม่เพียงแต่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน แต่ยังช่วยให้มีชีวิตที่เต็มไปด้วยความหมายและความเติบโตอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนไปอย่างไร

10. ทักษะความเป็นผู้นำ (Leadership Skills) อุปกรณ์เทคโนโลยีทั้งหลายช่วยในการทำงานที่ต้องทำซ้ำ ๆ กัน ช่วยให้คนทำงานสบายขึ้น แต่เทคโนโลยีเหล่านี้ไม่สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้คนได้เลย จึงต้องมีผู้นำที่เก่งที่สามารถนำจุดแข็งของพนักงานมาใช้ให้เป็นประโยชน์และช่วยแก้จุดอ่อนของคนได้ นอกจากนี้ ผู้นำจะต้องสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์และแนวทางการทำงานให้แก่ทีมงานได้อย่างชัดเจน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความร่วมมือที่ดี การมีความเข้าใจ

ในด้านเทคโนโลยีจะช่วยให้ผู้นำสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การใช้ AI จะช่วยในการตัดสินใจที่ดีขึ้น ผู้นำในอนาคตจะต้องสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่ทุกคนรู้สึกมีส่วนร่วมและสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมจะช่วยให้องค์กรสามารถแข่งขันได้ในยุคที่เต็มไปด้วยความท้าทาย

สำหรับผู้อ่านที่อยู่ในวิชาชีพบัญชี ทักษะ 10 ประการเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องการจากนักบัญชีในปี ค.ศ. 2030 เป็นอย่างมากด้วยเช่นกัน เหตุการณ์ที่เทคโนโลยีจะเข้ามาแทนที่นักบัญชีได้จะไม่เกิดขึ้น トラバิดที่นักบัญชีสามารถยกระดับหรือปรับทักษะในการทำงานได้ตามที่องค์กรคาดหวังในอนาคต

แม้ว่าคนทำงานทั้งหลายต่างอยู่ในระหว่างการพัฒนาทักษะที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ข้อมูลจาก World Economic Forum Report 2025 ได้พบว่าองค์กรต่าง ๆ ยังต้องการผู้ที่พัฒนาทักษะเหล่านี้ได้แล้วเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม หากประชากรวัยทำงานในโลกนี้มี 100 คน ในจำนวนนี้ 59 คนควรได้รับการอบรมภายในปี ค.ศ. 2030 และในกลุ่ม 59 คนนี้มีเพียง 29 คนที่สามารถยกระดับทักษะเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในงานเดิมได้ อีก 19 คนสามารถยกระดับทักษะเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ใหม่ที่องค์กรเดิม ส่วนอีก 11 คน ไม่สามารถพัฒนาทักษะได้ จึงเห็นได้ว่าความแตกต่างของทักษะที่มีอยู่ในปัจจุบันกับที่องค์กรต้องการยังมีช่องว่าง (Skills Gap) อยู่มาก

ผู้อ่านบทความนี้ทุกท่าน ไม่ควรรอช้าในการพิจารณาความก้าวหน้าในการทำงานและทักษะที่ต้องการในงานนั้น เพื่อเปลี่ยนหรือปรับทักษะในการสร้างอนาคตที่ดีต่อไป ทั้งนี้ ต้องนึกอยู่เสมอว่าเทคโนโลยีใด ๆ ก็ไม่สามารถแย่งงานคน แต่คนที่อยู่กับเทคโนโลยีได้ จะมีโอกาสในการทำงานที่ดีกว่ามาก

บรรณานุกรม

หนังสือ:

- PricewaterhouseCoopers. (2017). Workforce of the Future: the competing forces shaping 2030. PricewaterhouseCoopers.
- Institute of Internal Auditors. (2025). Risk in Focus. Internal Audit Foundation.

บทความในวารสาร:

- Brower, Tracy PhD. (2022). 70% are not prepared for the future of work: Demands for Upskilling Surge. Forbes. <https://www.forbes.com/sites/tracybrower/2022/11/06/70-arent-prepared-for-the-future-of-work-demands-for-upskilling-surge>
- Marr, Bernard. (2023). The Top 10 In-Demand Skills for 2030. Forbes <https://www.forbes.com/sites/bernardmarr/2023/02/14/the-top-10-in-demand-skills-for-2030/>

เว็บไซต์:

- World Economic Forum. (2025). Future of Jobs Report 2025. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025>